

Україні кримінально-правових механізмів боротьби із цими видами злочинів.

Список використаних джерел:

1. Конституція України від 28 червня 1996 р. (зі зм. і допов.) // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141 [Електронний ресурс]. Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>.
2. Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2001 р. (зі зм. і допов.) // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 25. – Ст. 131.
3. Михайлик М. М. Правові аспекти підвищення ефективності боротьби зі злочинами проти статевої свободи та статевої недоторканності особи / М. М. Михайлик // Право і безпека. – 2013. – № 3. – С. 91-95.
4. Холод О. П. Поняття, спільні ознаки та класифікація злочинів проти статевої свободи і статевої недоторканності особи / О. П.Холод // Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. – 2009. – № 3. – С. 1-9.
5. Ларченко М. О. Кримінологічна характеристика особистості злочинця, винного у статевому злочині [Текст] : автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.08 / Ларченко Марина Олександрівна ; Київський національний ун-т ім. Тараса Шевченка. – К., 2009. – 20 с.

Григорьєва Людмила,

курсант навчальної групи ГБ-333
факультету підготовки фахівців для
підрозділів превентивної діяльності
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ
Науковий керівник: професор кафедри
кримінального права та кримінології
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Шалгунова Світлана Аполлінаріївна,
кандидат юридичних наук, доцент

ОБ'ЄКТ ПОСЯГАННЯ ПРИ ХУЛІГАНСТВІ

Хуліганство залежно від ступеня суспільної небезпечності його конкретних форм прояву поділяється на декілька видів: дрібне хуліганство (ст. 173 КУАП); «просте» кримінальне хуліганство (ст. 296 ч. 1 КК України); групове хуліганство, тобто вчинене групою осіб (ст. 296 ч. 2 КК України); злісне хуліганство, якщо воно було вчинено особою, раніше судимою за хуліганство, чи пов'язане з опором представникові влади, або вчинено із застосуванням вогнепальної або холодної зброї (ст. 296 ч. 3, 4 КК України).

Кримінальній відповідальності за вчинення хуліганства підлягають особи, яким до вчинення злочину виповнилося 14 років (ст. 22 ч. 2 КК України). Як правило, хуліганські дії вчиняються у нетверезому стані. Значна кількість суб'єктів цього злочину страждають на психічні захворювання

(хронічний алкоголізм, психологічні аномалії, десоціалізація).

Правильне вирішення питання про об'єкт злочину має важливе теоретичне і практичне значення. Саме об'єкт злочину, як основний, так і безпосередній, дає змогу визначити соціальну сутність злочину, з'ясувати його суспільно небезпечні наслідки, сприяє правильній кваліфікації діяння, а також відмежуванню його від суміжних суспільно небезпечних посягань. Об'єкт має істотне значення також для визначення самого поняття злочину, значною мірою впливає на зміст його об'єктивних і суб'єктивних ознак, є вихідним при кваліфікації злочинів, побудові системи Особливої частини КК. Усе це дозволяє зробити висновок про те, що питання визначення безпосереднього основного об'єкту злочину є однією із основних при кваліфікації хуліганських дій.

В науковому розумінні об'єктом злочину є суспільні відносини, на які посягає злочинець, яким він заподіює шкоду своїми протиправними діями, наносить збитки і які, відповідно, захищаються нормами чинного кримінального закону. Однак, як зазначає Є.Л.Стрельцов, визнання суспільних відносин об'єктом злочинного посягання іще не дає підстав вважати дану проблему до кінця вирішеною. Проблема об'єкта злочину не є новою в теорії кримінального права, і особливо останнім часом, у підручниках та інших роботах з кримінального права дедалі частіше висловлюються сумніви в тому, що об'єктом злочину дійсно у всіх випадках є суспільні відносини [1, с.69]. Так, А.В. Наумов стверджує, що в ряді випадків теорія об'єкта злочину як суспільних відносин не спрацьовує. Об'єктом злочину, на його думку, слід визнати ті блага, інтереси, на які посягає злочинне діяння і які охороняються кримінальним законом [2, с.702].

Проте, спроба відходу від визнання об'єктом злочину суспільних відносин поки що не втілилась у розгорнуту нову теорію об'єкта злочину. Тому, саме на положеннях про те, що об'єктом злочину є суспільні відносини, побудовані позиції практично всіх вчених України [3, с.96].

В науці кримінального права розроблена класифікація об'єктів злочинів на загальний, родовий і безпосередній. Така класифікація має не тільки пізнавальне, але й кодифікаційне і правозастосовне значення.

Загальним об'єктом злочину виступають всі суспільні відносини, які охороняються нормами кримінального закону. Цей об'єкт є сталим, але до тих пір, поки не зміниться сам кримінальний закон (криміналізація, декриміналізація) [4, с.31]. Родовий об'єкт – це група схожих (однорідних) суспільних відносин та соціальних благ, на які посягає відповідна група злочинів. Розміщення злочинів у розділах в Особливій частині КК провадиться, як правило, саме за родовим об'єктом [5, с.12]. Родовий об'єкт більш детально конкретизує об'єкт посягання, він є частиною загального об'єкту.

При вчиненні хуліганських дій посягання здійснюється на суспільні відносини, що забезпечують спокійні та нормальні умови існування людини

в суспільстві, а саме – громадський порядок. Громадський порядок – це сукупність суспільних відносин, що забезпечують спокійні умови життя людей у різних сферах суспільно корисної діяльності, відпочинку, побуту і нормальної діяльності підприємств, організацій, установ у цій сфері. Крім того, дуже часто порушення громадського порядку відбувається аморальним способом, тому об'єктом таких злочинних діянь може виступати і суспільна мораль (або моральність). Суспільна мораль – це система етичних норм, правил поведінки, які склалися в суспільстві на основі традиційних духовних і культурних цінностей, уявлень про добро, честь, гідність, громадський обов'язок, совість, справедливість, що визначають умови нормального громадського життя людей [6, с.359].

Отже, з усього вищевикладеного можна зробити висновок, що родовим та основним безпосереднім об'єктом хуліганства є громадський порядок у певній відбуватися частині. Так, порушення громадського порядку може в тій його частині, яка забезпечує спокійні умови суспільно корисної діяльності, побуту та відпочинку людей (громадський спокій). Це також є основним безпосереднім об'єктом хуліганства, тобто родовий та безпосередній об'єкти хуліганства співпадають. Додатковим факультативним об'єктом при вчиненні хуліганства можуть виступати здоров'я особи, її особиста безпека, відносини власності тощо. При особливо кваліфікованому складі хуліганства (ст.296 ч.4 КК України) додатковим обов'язковим об'єктом є також здоров'я особи, яке зазнає шкоди чи ставиться в небезпеку заподіяння шкоди в усіх випадках використання хуліганом зброї або інших предметів, спеціально пристосованих або заздалегідь заготовлених для нанесення тілесних ушкоджень.

Так, при вчиненні хуліганських дій Особою-2, було не лише порушено громадський порядок, який став основним безпосереднім об'єктом вчинення злочину, а й відносини власності.

Особа-2, перебуваючи у стані алкогольного сп'яніння, 2 вересня 2009 р. приблизно о 01.45 год., знаходячись по вул. Московській, 46/2 в м. Києві, в магазині, куди зайшов купити пляшку пива, зустрів свого знайомого Особу-3 з двома дівчатами. Особа-3 запропонував приєднатися до них і продовжити вечірку з горілкою. На таку пропозицію Особа-2 відповів відмовою, і погодився лише посидіти з ними у дворі будинку по вул. П.Мирного в м. Києві й випити своє пиво. Близько о півночі дівчата пішли додому, а він з Особа-3 направився по вул. Московській також додому. Проходячи по вул. Московській, 42/2, приблизно о 00.50 год., зупинилися біля металевого паркану, який встановлений вздовж дороги, а Особа-3 підійшов до однієї із секцій та почав її відламувати, але у зв'язку з тим, що останній був в стані алкогольного сп'яніння, то він не зміг відірвати її та запропонував йому допомогти. На це Особа-2 погодився, почав допомагати та відірвавши секцію вдвох вони пронесли її приблизно 2-3 метри в сторону ст. метро «Арсенальна». Після чого вони були затримані працівниками міліції та

доставлені до Печерського райвідділу[7].

Таким чином, в діях Особи-2 та Особи-3 має місце не лише порушення громадського порядку, а й посягання на відносини власності. Суд визнав, що обидва винуваті з метою вчинення хуліганських дій вступили у попередню змову, і діючи спільно, підійшли до направляючої пішохідної огорожі та, грубо порушуючи громадський порядок, з мотивів явної неповаги до суспільства, проявляючи особливу зухвалість, безпричинно почали ламати огорожу. В результаті їх хуліганських дій були завдані збитки КП ШЕУ Печерського району м Києва на суму 803, 65 грн.

Список використаних джерел:

1. Уголовное право Украины. Общая и Особенная части: Учебник / Отв. редактор Е.Л.Стрельцов. – Х.: ООО «Одиссей», 2006. – С.69.
2. Словарь по уголовному праву / Отв. ред. проф. А.В.Наумов. – М.: Изд-во «БЕК», 1997. – С.702.
3. Кримінальне право України: Загальна частина: Підручник / Відп. редактор Кондратьев Я.Ю., наук. ред. Клименко В.А., Мельник М.І. – К.: Правові джерела, 2002. – С.96.
4. Бажанов М.И. Уголовное право Украины. Общая часть. – Днепропетровск: «Пороги». 1992. – С.31.
5. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України. 3-тє вид., переробл. та доповн. / За ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка. – К.: Атіка, 2003. – С.12.
6. Кримінальне право України : Особлива частина: підручник / Ю.В. Баулін, В.І. Борисов, В.І. Тютюгін та ін.; За ред. В.В. Сташиса, В.Я. Тація. – 4-те вид., переробл. і допов. – Х. : Право, 2010. – С. 359.
7. Вирок від 3.03.2011 р. Печерського районного суду м. Києва. Справа № 1-204/11 // Єдиний державний реєстр судових рішень. / [Електронний ресурс : Офіційний сайт Державної судової адміністрації України]. Режим доступу : <http://court.gov.ua>.

Литвин Роман, слухач магістратури
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ
Науковий керівник: професор кафедри
кримінального права та кримінології
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ
Шалгунова Світлана Аполлінаріївна,
кандидат юридичних наук, доцент

**ЗАКОНОДАВЧЕ ПОНЯТТЯ НЕЗАКОННОГО ОБІГУ
СИЛЬНОДІЮЧИХ АБО ОТРУЙНИХ РЕЧОВИН
В ПЕРІОД 1922-1960 РОКІВ**

Охорона здоров'я кожної людини та суспільства в цілому, право на сприятливе навколишнє середовище, закріплені в Конституції України (ст. 3), гарантуються й забезпечуються всіма способами суверенної правової